

မာတိကာ	
၁။ ကြောင်ပန်းအစ လယ်တီက	၁
၂။ ကြောင်ပန်းကုန်းကြီးမှ ကြောင်ပန်းဘုန်းကြီး	၈၂
၃။ ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဩဝါဒမှာပုံတော်ကြီး	၁၃၁
၄။ ဘုတလင်ကြောင်ပန်းတောရသို့	၁၄၂
၅။ ပထမကြောင်ပန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားဆုံးမတော်မူသော သံဝေဂလင်္ကာ	၁၇၉
၆။ လယ်တီကြောင်ပန်း ရဟန္တာကျောက်စာတိုင်	၂၁၅
၇။ ကျေးဇူးရှင် ကြောင်ပန်းတောရ ဒုတိယမဟာနာယက ပန်းသာဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၂၂၅
၈။ ရောဂါပျောက်ဆေးအရှာထွက်ခြင်း	၂၅၀
၉။ ကြောင်ပန်းတောရသို့	၂၅၄
၁၀။ ကျမ်းသုံးစောင် ပြုစုခြင်း	၂၆၈
၁၁။ ကျေးဇူးရှင်ကြောင်ပန်း ဒုတိယဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူသဖြင့် စတုတ္ထနာယကဆရာတော် ဦးတိဏ္ဍ-ရေးသားပူဇော်တော်မူသော သေခန်းပြတ်တရားတော်	၂၈၂
၁၂။ ကြောင်ပန်းတောရ တတိယနာယကဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၂၈၇
၁၃။ ကြောင်ပန်းရောက်ရန် အကြောင်းဖန်	၃၀၇
၁၄။ ကြောင်ပန်းတရားဟောနည်း	၃၂၀
၁၅။ ကြောင်ပန်းတတိယနာယကဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ် (ဒုတိယပိုင်း)	၃၃၁
၁၆။ ကြောင်ပန်းတတိယနာယကဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ် (တတိယပိုင်း)	၃၇၉
၁၇။ ကြောင်ပန်းစတုတ္ထနာယကဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ် နိဒါန်း	၄၁၃
၁၈။ မဟာဓမ္မကထိကချုပ်ကြီး ဆရာကြီးဦးကျော်၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၅၂၇
၁၉။ ကြောင်ပန်း နာမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဦးဉာဏ်သင်၏ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၅၉၆

၂၀။ ကြောင်ပန်း ဓုတင်ကော (ခေါ်) ဆရာတော် ဦးကောဝိဒ၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၆၁၄
၂၁။ ကြောင်ပန်းဆရာတော် ဦးဉာဏ၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၆၁၆
၂၂။ ကြောင်ပန်းပထဝီ ဦးနန္ဒိယ၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၆၁၈
၂၃။ ကြောင်ပန်း ဦးနန္ဒ (ဇိတောဆရာတော်ဘုရားကြီး)၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၆၃၂
၂၄။ ကြောင်ပန်း အရှင်ဇေဝန၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၆၃၆
၂၅။ မကျီးဘုတ်ရွာ ကြောင်ပန်းဆရာတော် ဦးနန္ဒိယ၏ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၆၄၀
၂၆။ တွင်းကြီးရွာ အုတ်ကျောင်း ကြောင်ပန်းဦးပဏ္ဍိတ၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၆၄၃
၂၇။ ကျအိုကျွန်းဆရာတော် ကြောင်ပန်း ဦးပါမောက္ခ၏ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၆၄၆
၂၈။ ကြောင်ပန်းဆရာတော် ဦးသုမနကြီး၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၆၄၇
၂၉။ ယုဝရွာ ကြောင်ပန်းဆရာတော် ဦးသုမနလေး၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၆၅၂
၃၀။ ဗြတရော်ရွာ၊ ရုံးတောကျောင်း ကြောင်ပန်းဦးမဟိန္ဒ၏ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၆၅၇
၃၁။ မအူဘုန်းကြီးကျော် (ခေါ်) ကြောင်ပန်းဆရာတော် ဦးပညာသာမိ၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၆၆၁
၃၂။ ဗြတရော်ရွာ၊ မွှာရုံဆရာတော်ကြီး ဦးဝိသုဒ္ဓ၏ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၆၆၆
၃၃။ ပခန်း ဦးဝါယမ (ခေါ်) ကြောင်ပန်းဆရာတော်၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၆၇၂
၃၄။ တွင်းငယ်ဆရာတော် ဦးနန္ဒမာလာ၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၆၇၄
၃၅။ ရန်ကုန်ဆရာတော် ဦးသုန္ဒရ၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၆၈၆
၃၆။ မြေလျှောက်ဆရာတော် (ခေါ်) ကျောမခင်းဆရာတော် ကြောင်ပန်း ဦးဥက္ကံသ၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၇၀၉
၃၇။ ကြောင်ပန်း ပဉ္စမနာယကဆရာတော်ဘုရားကြီး ဦးနန္ဒိယ၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၇၁၇
၃၈။ ဘဝခရီးလမ်းကြောင်းမှ အဘိဓမ္မာပဌာန်းအကြောင်း သုဒ္ဓသင်္ချာအကြောင်း သိကောင်းစရာ	၇၃၇
၃၉။ ကြောင်ပန်း ပဉ္စမနာယကဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သမိုင်းဝင် ဒုလ္လဘခရီးစဉ် (ဒုတိတတွဲ နောက်ဆက်တွဲ)	၇၄၈
၄၀။ ကြောင်ပန်း ဆဌမ နာယဆရာတော်ဘုရားကြီး ဦးယုဝိန္ဒ၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၇၇၉
၄၁။ ဆရာတော်ကြီးဦးဓမ္မသာမိအရှင်မြတ်၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ်	၇၈၉

မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဇေ	
တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ ဘိ-အေ) အမှာစာ	
စာရေးသူ၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည် ဘုတလင်မြို့နယ်၊ ဆုံကုန်းရွာဇာတိ ဖြစ်သည်။ ဆရာအရှင် မိမိရပ်ရွာသို့ သာဓဇ နာဓဇ ကိစ္စတစ်ခုဖြင့် ကြွသောအချိန်တွင် ဤစာရေးသူသည် နောက်ပါတပည့်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်က စာရေးသူတို့၏ စာချဆရာတော်ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ဆရာတော် ဦးနေမိန္ဒသည် ဆုံကုန်းရွာတောင်ဘက်တွင်း၌ ဝိပဿနာတရားစခန်း ဖွင့်နေပါသည်။ ဆရာတော် ဦးနေမိန္ဒထံမှ စာရေးသူသည် ဤကြောင်ပန်းဝိပဿနာနှင့် ကြောင်ပန်းဝိပဿနာ ပေါ်ကာနီး၌ တဘောင်ပေါ်ခဲ့ကြောင်း အကြောင်းအခြင်းအရာတို့ကို ဦးစွာပထမ မှတ်သားမိခဲ့ရပါသည်။ ငယ်ငယ်ကလေးဘဝက မိမိ၏မိခင်က မိမိကို ပုခက်တွင် အိပ်စေပြီး ကလေးချောသိပ်ခဲ့သော- ကြောင်ပန်းရယ် မြီးတံတို အဆီကို စားပါလို့ အသားကိုမျို ကြောင်အိုပေမှူး ကိုက်လှည့်ပါလေး။ ဟူသော သီချင်းကလေးသည် ကြောင်ပန်းဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် ကြောင်ပန်းဝိပဿနာပေါ်ထွက်မှုအတွက် အတိတ်တဘောင် သီချင်းကလေး ဖြစ်နေပါကလေးဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မှတ်သားမိခဲ့ပါတော့သည်။ ထိုတဘောင်၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ- ကြောင်ပန်းဆိုသည်မှာ - ကြောင်ပန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး မြီးတံတို ဆိုသည်မှာ - ရာဂမီး၊ ဒေါသမီး စသော မီး (၁၁)ပါးတို့ အပြီးမကျန် ခရီးအမှန် တို့ကြတော့မည်။ အဆီကိုစား ဆိုသည်မှာ - ပဋိပတ်အကျင့်ဟူသော ဝိပဿနာအဆီကို စားကြရတော့မည်။ အသားကိုမျိုဆိုသည်မှာ - ပညာဉာဏ်သွား ပရမတ်ဓာတ်တရားကိုမျိုကြရ တော့မည်။ ကြောင်အို ဆိုသည်မှာ - တနင်္လာနံအရ သာသနာနှစ် ၂၀၀၀-ကျော်မှာ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးကို အပြီးသတ်ပေးမယ့်ကြောင်ပန်း ဆရာတော် ပေါ်လာတော့မည်။ ပေမှူးဆိုသည်မှာ - သံသရာမှာ သန္ဓေမနေ့။ အရှည်တွေး ပေမှူး ဖြစ်နေကြတဲ့သူတွေ။	

(ခ)	
ကိုက်လှည့်ပါလေးဆိုသည်မှာ-	ထိုပေမှူးဖြစ်သော သတ္တဝါတို့အတွက် ရုပ်၊ နာမ်၊ ဓမ္မ၊ သင်္ခါရအနှစ်ကို ကြောင်ပန်းဆရာ တော်က ထုတ်ဖော်ပြတော့မည်ဟု ဆိုလို ကြောင်း တဘောင်နိမိတ် အဓိပ္ပါယ် ဖော်ကြ သည်ကို သိရှိလာရပါသည်။
ထိုတဘောင်နည်းဟု	အင်းခန်းတော့ လယ်တီ လယ်တီတော့ ငှက်ကျ ငှက်ကျတော့ ကြောင်ခုတ် ဟူ၍လည်းကောင်း အင်းခန်းလို့ လယ်ပေါ် ငှက်တော်ကြောင်ခုတ် ဟူ၍လည်းကောင်း တဘောင်ပေါ်ခဲ့ကြောင်း သိခဲ့ရပါသည်။
သာသနာနှစ် ၂၀၀၀-ကျော်တွင် ဝိပဿနာ သာသနာပြုအကျော် ပုဂ္ဂိုလ်များ ပေါ်ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ပထမ ပေါ်ထွက်ခဲ့သော ဆရာတော်မှာ အင်းခန်းဆရာတော်၊ ထို့နောက် လယ်တီဆရာတော်၊ ထို့နောက် ငှက်တွင်းဆရာတော်၊ ထို့နောက် ယခု ကြောင်ပန်းဆရာတော်တို့ အဆင့်ဆင့် ပေါ်လာပါသည်။ အထက်ပါ တဘောင်သည် ဤဆရာတော်များ ပေါ်လာမည့် အတိတ်တဘောင်ဟု ဆိုလိုပါသည်။ အင်းခခေတ်က ပေလေးပင် ရှင်လေးပါးပေါ်ခဲ့သော တဘောင်ကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ပါသည်။	
ဝိပဿနာပေါ်ထွက်မှုအတွက် အတိတ်တဘောင် သီချင်းကလေး ဖြစ်နေပါကလေးဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မှတ်သားမိခဲ့ပါတော့သည်။	ဝိပဿနာသမိုင်းကို ပြန်ကြည့်လျှင် "ဝိပဿနာအစ အင်းခန်းက" ဆိုသည့်အတိုင်း ပထမဦးဆုံး ဝိပဿနာဆိုင်ရာကျမ်းများကို ရေးသားစီမံခဲ့သော ပထမ ရွှေကျင်ဆရာတော် ၏ "ဝိပဿနာဝိပဿနာနိဗ္ဗာန်" ကျမ်းကြီးသည်ကား သမထဝိပဿနာအလင်းရောင်ကို အဦးဆုံး မီးရှူးတန်ဆောင်ကဲ့သို့ ထွန်းပြောင်စေခဲ့သည်။ ထို့နောက်၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ သိက္ခာ၊ သုံးရပ်နှင့်ဆိုင်ရာ ပါဠိဒီပနီ၊ မြန်မာ ဒီပနီကျမ်းပေါင်းများစွာကို ရေးသားခဲ့သော လယ်တီဆရာတော်နှင့် လယ်တီဝိပဿနာ ပေါ်ထွန်းခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ငှက်တွင်းဝါဒီဂိုဏ်းကြီး၏ ဦးစီးပဓာနနာယကအဖြစ် စတင်တီထွင်ခဲ့ သော ငှက်တွင်းဆရာတော်နှင့် ငှက်တွင်းဝိပဿနာတရားများ ပေါ်ထွန်းခဲ့သည်။ ထိုဆရာတော်ကြီးများနောက်တွင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တပည့် အရင်းခေါက်ခေါက် ဖြစ်ခဲ့ရသော ကြောင်ပန်းဆရာတော်သည် သံသရာထဲ၌ သတ္တဝါတို့ အား တဟုန်းဟုန်းလောင်မြိုက်နေသော မီး (၁၁)ပါးတွင် သတ္တာယဒိဋ္ဌိသည်သာလျှင်

(ဆ)	
ပဓာနမူလတရားဖြစ်သည်။ သတ္တာယဒိဋ္ဌိ ပယ်မှုကို ဦးစားပေးကာ တစ်မူဆန်း၍ ဟောပြောချွေချွတ်ပေးခဲ့သော ဝိပဿနာကျင့်စဉ် ပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။	လောက၌ ပန်းချီအတတ်ကို ကောင်းစွာတတ်ကျွမ်းသောဆရာသည် ဆေးစက် ကျရာကနေပြီး အရပ်ဖြစ်အောင် ရေးဆွဲနိုင်သကဲ့သို့ ကြောင်ပန်းဆရာတော်ကြီးသည် တပည့် ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတို့အား အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် လက်ဖက်စားရင်း၊ ကွမ်းစားရင်း၊ ဆေးသောက်ရင်း၊ ရေနွေးသောက်ရင်း၊ ထမင်းစားရင်း၊ သွားရင်း၊ ထိုင်ရင်း၊ ရပ်ရင်း၊ လျောင်းရင်း၊ အယုတ်ဆုံး ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်ရင်းပင် နာမ်ရုပ်ဖွဲ့တတ်အောင်၊ နာမ်ရုပ်ခွဲတတ်အောင် ဆုံးမနိုင်သည်ဟု ကျော်ကြားခဲ့ကြောင်း သိရပါသည်။
စာရေးသူသည် ဆရာတော် အရှင်သုကဝိ လာရောက်ပေးထားသော တိုက်အုပ် ဆရာတော် ဦးနန္ဒိယ(လေး) ပြုစုထားသည့် ကြောင်ပန်းဝိပဿနာ သာသနာပြုသမိုင်းဝင် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများ၊ ကျေးဇူးရှင် ကြောင်ပန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ်စာအုပ် ကို ဖတ်မိသောအခါ ငယ်စဉ်က မိမိကြားသိခဲ့ရသော ကြောင်ပန်းဆရာတော်၏ တဘောင် နှင့် လယ်တီဆရာတော်နှင့် တပည့်ဖြစ်ခဲ့သော အကြောင်းအရာများကို သေချာစွာ သိရသဖြင့် အလွန်ပင် ကြည်နူးဝမ်းမြောက် ကြည်ညိုမိသထက် ကြည်ညို သွားမိပါသည်။	ဤကြောင်ပန်းဆရာတော်၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ် သမိုင်းမှတ်တိုင်သည် သာမန်ဘဝ ဖြစ်စဉ် သမိုင်းမှတ်တိုင် မဟုတ်ပါ။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ကြီးစားအားထုတ်မှုနည်း စနစ်များ၊ မိမိဘဝတစ်လျှောက် ဟောကြားသင်ပြမှုများကိုပါ မှတ်တမ်းတင်ထားသဖြင့် ဆရာတော်ကြီးဘဝကို အားကျကြည်ညိုမိရသလို ဆရာတော်ကြီး၏ ကျင့်ကြံနည်း၊ ဟောပြောနည်း၊ နည်းပေးလမ်းပြမှုတို့ကိုပါ သိရသဖြင့် မိမိဘဝအတွက် ဝိပဿနာ အားထုတ်နည်း၊ ခန္ဓာကို ဆင်ခြင်နည်း၊ ရုပ်နာမ်ကို ဆင်ခြင်နည်းတို့ကိုပါ သိရသဖြင့် အလွန်ပင် တန်ဖိုးကြီးမားသော သမိုင်းမှတ်တိုင်စာအုပ်ကြီးတစ်အုပ်၊ တရားနည်းလမ်းပြ စာအုပ်ကြီးတစ်အုပ် ဖြစ်နေရပါတော့သည်ဟု ယုံကြည်မိပါသည်။
လယ်တီဆရာတော်၊ ကြောင်ပန်းဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့သည် သာသနာ၏ မူလအခြေခံဖြစ်သော ပရိယတ္တိပညာကို သေချာကျနစွာ တတ်မြောက်အောင် သင်ကြားခဲ့ ကြပြီး ဒုတိယအဆင့် ပဋိပတ္တိအကျင့်ကို တက်လှမ်း၍ ကျင့်ခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ မိမိတို့ ကျင့်ကြံအားထုတ်ပြီးနောက် ဘုရားရှင်၏ မဟာကရုဏာကဲ့သို့ ဒါယကာ ဒါယိကာမများ ဝေနေယျတို့အား သံသရာပြတ်၊ ရုပ်-နာမ်အလင်းဓာတ်ကို ရစေရန် ရည်သန်ပြီး ရုပ်- နာမ်တရား၊ သတ္တာယဒိဋ္ဌိတရားတို့ကို ရှင်းခနဲ လင်းခနဲ ဖြစ်သွားအောင် ဖိုးဒိုးဒါဂေါက်ဂေါက် တိုတိုကျဉ်းကျဉ်း လိုရင်းရောက်အောင် ရဲရဲရင့်ရင့် ပြတ်ပြတ်သားသား ဟောကြားသာသနာ ပြုနိုင်ခဲ့ကြသည်ကိုလည်း ဤမှတ်တမ်း၌ ဖတ်ရှုသိမြင်ခဲ့ရပါသည်။	ပဗ္ဗမြတ်စွာ သာသနာတော်၌ ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်၊ ပဋိဝေဓ သာသနာသုံးရပ်တွင်- ပရိယတ္တိသည် ဆေးကျမ်းစာနှင့် တူ၏။ ပဋိပတ္တိသည် ရောဂါပျောက်ကင်းအောင် ဆေးမှီဝဲသည်နှင့် တူ၏။ ပဋိဝေဓသည် ရောဂါပျောက်ကင်းသည်နှင့် တူ၏။ မှန်ကန်သော ဆေးကျမ်း၌လာသော ဆေးစစ်၊ ဆေးမှန်ကို မှီဝဲမှသာလျှင် ရောဂါ ပျောက်ကင်းနိုင်သကဲ့သို့ ပရိယတ္တိအသိဉာဏ်ဖြင့် မှန်ကန်သော ပဋိပတ္တိကျင့်စဉ်များကို ကျင့်ကြံမှသာလျှင် ပဋိဝေဓဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသာရောဂါ ပျောက်ကင်းသဖြင့် မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပဋိဝေဓတရားအမှန်ကို ရရှိနိုင်ရကား ပရိယတ္တိသာသနာသည် သာသနာ တော် သုံးရပ်၏ အရင်းမူလ ပဓာန ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလှပါသည်။ အကယ်၍ ပရိယတ္တိ တည်းဟူသော ဆေးစာကိုသာ ကျက်မှတ်နားလည်နေ၍ ပဋိပတ္တိ တည်းဟူသောဆေးကို မှီဝဲသုံးဆောင်မှု မရှိပါလျှင် ပဋိဝေဓ ဟုဆိုအပ်သော ကိလေသာရောဂါဆိုးကြီးများ ပျောက်ကင်းရရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ ကိလေသာ တည်းဟူ သော ရောဂါဆိုးကြီးများ ကင်းပမှု၊ ပဋိဝေဓတရားထူး ရရှိရန် ပရိယတ္တိဟု ဆိုအပ်သော ဆေးကျမ်းနားလည်ရုံနှင့် အားရတင်းတိမ်မနေကြရဘဲ ဆေးကို မှီဝဲသုံးဆောင်သည်နှင့်တူ သော ပဋိပတ္တိသမထဝိပဿနာတရားများကို အားထုတ်သင့်လှပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်က စတုတ္ထအင်္ဂုတ္တရနိကာယ ဝလာဟကသုတ်၌- ၁။ ပရိယတ္တိသာ သင်ကြား၍ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိမြင်အောင် မကျင့်သော သူသည် ခြိမ်းသာခြိမ်း၍ မရွာသောမိုးနှင့်တူ၏။ ၂။ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိမြင်အောင်ကျင့်၍ ပရိယတ္တိကို မသင်သောသူ သည် ရွာသာရွာ၍ မခြိမ်းသောမိုးနှင့်တူ၏။ ၃။ ပရိယတ်လည်း သင်၊ သစ္စာလေးပါးကို သိအောင်ကျင့်သောသူသည် ရွာလည်းရွာ၊ ခြိမ်းလည်းခြိမ်းသောမိုးနှင့် တူ၏။ ၄။ ပရိယတ်လည်း မသင်၊ သစ္စာလေးပါးကိုလည်း သိအောင် မကျင့်သောသူ သည် မရွာလည်းမရွာ၊ မခြိမ်းလည်းမခြိမ်းသောမိုးနှင့်တူ၏။ ဟူ၍ ဟောတော်မူထားပါသည်။ ကြောင်ပန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ် ဘဝမှတ်တမ်းကြီးသည် စာဖတ်သူတို့ကို ရွာလည်းရွာ၊ ခြိမ်းလည်းခြိမ်းအောင် ညွှန်ပြပေးနေသော မှတ်တမ်း တစ်ဆူဟု ဆိုရပါမည်။ - ဆေးနည်းပေးနေသော ဆေးကျမ်းနှင့်လည်း တူပါသည်။ - ဆေးကို မှီဝဲတတ်အောင် နည်းလမ်းပေးနေသည်နှင့် တူပါသည်။

(ဇ)	
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်၌ ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်၊ ပဋိဝေဓ သာသနာသုံးရပ်တွင်- ပရိယတ္တိသည် ဆေးကျမ်းစာနှင့် တူ၏။ ပဋိပတ္တိသည် ရောဂါပျောက်ကင်းအောင် ဆေးမှီဝဲသည်နှင့် တူ၏။ ပဋိဝေဓသည် ရောဂါပျောက်ကင်းသည်နှင့် တူ၏။ မှန်ကန်သော ဆေးကျမ်း၌လာသော ဆေးစစ်၊ ဆေးမှန်ကို မှီဝဲမှသာလျှင် ရောဂါ ပျောက်ကင်းနိုင်သကဲ့သို့ ပရိယတ္တိအသိဉာဏ်ဖြင့် မှန်ကန်သော ပဋိပတ္တိကျင့်စဉ်များကို ကျင့်ကြံမှသာလျှင် ပဋိဝေဓဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသာရောဂါ ပျောက်ကင်းသဖြင့် မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပဋိဝေဓတရားအမှန်ကို ရရှိနိုင်ရကား ပရိယတ္တိသာသနာသည် သာသနာ တော် သုံးရပ်၏ အရင်းမူလ ပဓာန ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလှပါသည်။ အကယ်၍ ပရိယတ္တိ တည်းဟူသော ဆေးစာကိုသာ ကျက်မှတ်နားလည်နေ၍ ပဋိပတ္တိ တည်းဟူသောဆေးကို မှီဝဲသုံးဆောင်မှု မရှိပါလျှင် ပဋိဝေဓ ဟုဆိုအပ်သော ကိလေသာရောဂါဆိုးကြီးများ ပျောက်ကင်းရရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ ကိလေသာ တည်းဟူ သော ရောဂါဆိုးကြီးများ ကင်းပမှု၊ ပဋိဝေဓတရားထူး ရရှိရန် ပရိယတ္တိဟု ဆိုအပ်သော ဆေးကျမ်းနားလည်ရုံနှင့် အားရတင်းတိမ်မနေကြရဘဲ ဆေးကို မှီဝဲသုံးဆောင်သည်နှင့်တူ သော ပဋိပတ္တိသမထဝိပဿနာတရားများကို အားထုတ်သင့်လှပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်က စတုတ္ထအင်္ဂုတ္တရနိကာယ ဝလာဟကသုတ်၌- ၁။ ပရိယတ္တိသာ သင်ကြား၍ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိမြင်အောင် မကျင့်သော သူသည် ခြိမ်းသာခြိမ်း၍ မရွာသောမိုးနှင့်တူ၏။ ၂။ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိမြင်အောင်ကျင့်၍ ပရိယတ္တိကို မသင်သောသူ သည် ရွာသာရွာ၍ မခြိမ်းသောမိုးနှင့်တူ၏။ ၃။ ပရိယတ်လည်း သင်၊ သစ္စာလေးပါးကို သိအောင်ကျင့်သောသူသည် ရွာလည်းရွာ၊ ခြိမ်းလည်းခြိမ်းသောမိုးနှင့် တူ၏။ ၄။ ပရိယတ်လည်း မသင်၊ သစ္စာလေးပါးကိုလည်း သိအောင် မကျင့်သောသူ သည် မရွာလည်းမရွာ၊ မခြိမ်းလည်းမခြိမ်းသောမိုးနှင့်တူ၏။ ဟူ၍ ဟောတော်မူထားပါသည်။ ကြောင်ပန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဒုလ္လဘခရီးစဉ် ဘဝမှတ်တမ်းကြီးသည် စာဖတ်သူတို့ကို ရွာလည်းရွာ၊ ခြိမ်းလည်းခြိမ်းအောင် ညွှန်ပြပေးနေသော မှတ်တမ်း တစ်ဆူဟု ဆိုရပါမည်။ - ဆေးနည်းပေးနေသော ဆေးကျမ်းနှင့်လည်း တူပါသည်။ - ဆေးကို မှီဝဲတတ်အောင် နည်းလမ်းပေးနေသည်နှင့် တူပါသည်။	

(ဈ)	
ရောဂါပျောက်ကင်းအောင် ဆေးနည်းကောင်းကို လမ်းညွှန်ပေးနေသည် နှင့်တူပါသည်။ ထို့ကြောင့် သာသနာသမိုင်း၊ ဝိပဿနာသမိုင်းတွင် ထူးခြားသော တဘောင်နှင့် အတူ ပေါ်ထွန်းခဲ့သော ကြောင်ပန်းဆရာတော်ဘုရားကြီးများ၏ ဘဝနှင့် ကျင့်စဉ်ဟော ပြောပြသလမ်းညွှန်ချက်တို့ကို ဤစာအုပ်ဖတ်ပြီး နည်းယူကာ ကြီးစားအားထုတ်နိုင်ကြလိမ့် မည်ဟု မျှော်လင့်မိပါတော့သတည်း။	မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဇေ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ ဘိ-အေ)

